

Innhold

Innledning	15
Kapittel 1	
Partiene slår rot, nasjonalt og lokalt	20
Rikspolitisk og lokalpolitisk etablering.....	21
Partiorganisasjonen	23
Partimedlemmer	26
Partienes kommunale feste	27
Partienes kommunale dekningsgrad 1945–2019	28
Partier stiftet før krigen	29
Partier stiftet etter krigen	32
Partier styrket og svekket	34
Appendiks.....	35
Kapittel 2	
Sosial bakgrunn, partivalg og skillelinjer	37
Klasse og yrke.....	38
Nedgang i arbeiderklasseidentitet.....	41
Hva er en arbeider?	45
Arbeidere og partivalg.....	46
Utdanning og inntekt: nye mønstre.....	48
Middelklasse og nye yrker.....	54
Valgparolenes målgruppe.....	56
Fra Lipsets og Rokkans skillelinjer til en globalisert verden	58
Postmaterialisme	61
Fordelingspolitikk og verdipolitikk	62
Sosial bakgrunn og nye konflikter	65
Kapittel 3	
Venstre (1884)	67
Venstres fire perioder	68
Venstrestaten.....	70

Minipartiet	72
Mellom blokkene	74
Velgernes profil	76
Valgresultater og kommunal dekningsgrad	77
Kommunevise resultater ved riks- og lokalvalg	80
Det lett synlige minipartiet	82

Kapittel 4

Høyre (1884)	84
Valgresultater til 2021	86
Tiden før 1927	86
Opposisjon 1927–1965	87
Posisjon 1965–1971	88
Oppsving 1971–1981	89
Bondeviks samarbeidsregjering	90
Solberg-regjeringen	91
Fra sentrum mot periferi	92
Sterke og svake Høyre-kommuner	94
Vestlands-Høyre	95
Høyres forhold til FrP	99
Tolkninger av høyrebølgen	101
Høyre-velgernes «nest beste» parti	104
Høyre-velgernes profil	105
Særinteresser og allmenninteresser	108
Evig liv?	109

Kapittel 5

Arbeiderpartiet (1887)	110
Spriket mellom lokalpolitisk og rikspolitisk representasjon	112
Valgresultater fra 1927 til 2021	114
Storhetstiden	115
EF-sak og høyrebølge	119
Fra kvinneregjeringen til rød-grønn regjering	120
Regionale kontraster og samsvar mellom lokal- og riksvvalg	123
Partiets svakeste region	125
Partiets bastioner	126
Industriarbeideren versus innvandrerens	128
Arbeiderpartiet som sosial løftestang	130

Kvinner.....	131
Innvandrere.....	132
Fra distinkt til diffus sosial profil.....	133
Ap-velger og LO-medlem.....	135
Arbeiderparti-velgernes «nest beste» parti.....	135
Arbeiderpartiets dilemmaer.....	136

Kapittel 6

Bondepartiet/Senterpartiet (1920)	139
Bøndenes klasseparti.....	140
Bygdefolkets parti.....	141
Distriktenes parti og kamp mot sentralisering.....	143
Distriktspopulisme.....	144
Retningsvalg: til høyre eller venstre?.....	145
Senterpartiets vei mot venstre.....	147
Sp-velgernes «nest beste» valg.....	148
«Fjell- og Fjord-Norge-partiet».....	152
Den kommunale dekningsgraden.....	154
Senterpartiets bastioner.....	155
Gårdsbrukenes størrelse.....	156
Sosial profil i endring.....	158
Sps vinneroppskrift: sentrum/periferi-konflikt.....	159
«Berg-og-dalbane-partiet».....	161

Kapittel 7

Norges Kommunistiske Parti (1923)	162
Fra parti til sekt (1924 til 1939).....	163
Toppunktet 1945.....	164
Partisplittelse: Løvlien versus Furubotn.....	166
Ny partileder og friere stilling (1965–1975).....	167
NKP mot AKP (m-l).....	167
Mot solesfall 1977–.....	168
NKP-velgere: regionale og sosiale trekk.....	169
Skandinavisk perspektiv.....	171

Kapittel 8

Kristelig folkeparti (1933)	173
Nordisk perspektiv.....	174

Defensiv versus offensiv protest	175
Fra lavkirkelig sekt til tverrkirkelig bevegelse.....	177
Valg fra 1945 til 2021	180
1945: stort potensial.....	180
Lokale partilister: framgang og tilbakegang.....	181
To bølgetopper og to bølgedaler	182
Avvik stortingsvalg og lokalvalg.....	186
Tilbakegang.....	187
Sekularisering: forutsetning og trussel.....	187
Sekularisering og depolarisering	189
Livsløpspartiet slår sprekker	190
Partiet mellom blokkene	190
En konkurrent til høyre: Partiet De Kristne	192
Kjønn, alder, sektor og klasse	193
Tilbake til regionalt utgangspunkt?	194
Framtidsblikk	195

Kapittel 9

Sosialistisk Folkeparti / Sosialistisk Venstreparti (1961/1975)	197
Utspring i atomvåpenprotesten.....	198
Valgresultater 1961–2021.....	200
SFs velgere og medlemmer: arbeiderprofil	204
Spor av NKP?.....	205
SF- og SV-velgere: forskjeller og likheter	208
Velgerprofil og partiprogrammer	210
Fra fløyparti til del av rød-grønn partiblokk	212
Mellom <i>Old Left</i> og <i>New Left</i>	214
Avslutning.....	215

Kapittel 10

Anders Langes Parti / Fremskrittspartiet (1973/1977)	217
Starten: skatteprotest	218
Opp- og nedturer i oppslutning 1973–2017	220
Valget i 1979: en prøvestein.....	220
Innvandring	222
Bolkesjø.....	225
Oppgangsperiode: 1997–2009	226
Siv Jensen kommer og går	226

Fra bevegelse til parti.....	228
FrP-velgernes karakteristika.....	229
FrP-velgernes «nest beste» parti.....	230
Et medlem av en partifamilie?	231
Stortingsvalg versus kommunevalg.....	234
Regional profil.....	236
Kommet for å bli?	237

Kapittel 11

Rød Valgallianse / Rødt (1973/2007)	239
Med opphav i m-L-bevegelsen.....	240
AKP slår sprekker	242
Valgresultater 1973 til 2021	242
Ti på topp.....	244
Velgerprofil.....	246
Loftsrydding og dansk sideblikk.....	247

Kapittel 12

Miljøpartiet De Grønne (1988)	250
Grønn start.....	251
MDG: valg fra 1989 til 2021	252
Grønne velgere.....	254
Blokkuavhengighet.....	255
Parti i framgang	256
Konfliktpotensial i grønne saker.....	257

Kapittel 13

Partiblokkenes styrke ved lokal- og rikvalg 1969–2021	259
Tre partiblokker	260
Stortingsvalgene 1969 til 2021	261
Kommunevalgene 1967 til 2019	263
Nettovandringer versus bruttovandringer.....	265
Andreordens- og førsteordensvalg.....	267
Appendiks.....	268

Kapittel 14

Offentlig sektor og parti 1957–2019	269
Offentlig sektor i Skandinavia i vekst	270

Offentlig sektor og parti	274
Velferdssektor og partivalg	276
Hvorfor avvik: egeninteresse versus verdier	278
Appendiks.....	281

Kapittel 15

Kjønn og parti 1949–2021	282
Individ versus aggregatdata	283
Stortingsvalg fra 1949 til 2021	285
Den maskuline arbeiderklassen.....	287
«Den nye kvinnerollen»	289
Et resultat av en samfunnsformasjon.....	290
Appendiks.....	293

Kapittel 16

Generasjon, livsløp og parti 1957–2019	294
Generasjon versus livssyklus	295
1905-generasjonen og depresjonsgenerasjonen.....	297
Gjenreisnings- og etterkrigsgenerasjonene.....	298
Miljøkrisegenerasjonen.....	300
Oppslutning og generasjon, 1957 til 2019.....	300
KRF og SF/SV: livsløpspartier?	301
AP og H: generasjonspartier?	305
Skiftende mønstre: FrP og V	308
Konturløshet: Sp	310
Miljøkrisegenerasjonen (2017 til 2021).....	311
Harmoni og fravær av generasjonsprofiler	311
Appendiks.....	313

Kapittel 17

Valgresultatenes historiske røtter	316
De store sammenhengene	317
Generasjons- og livsløpsforklaring	318
Sentrum/periferi-konflikter (territoriell-kulturell dimensjon)	320
Motkulturene	323
Den økonomisk-funksjonelle dimensjonen.....	325

Vekst og fall: Venstre og Arbeiderpartiet	329
Etter 1945: tre saker og nye partier	332
Velferdsvalg (1997–2013)	334
Valget i 2021: tilbake til sentrum mot periferi	336
Valgresultat 1924–2021	342
Litteraturliste	344
Navn- og saksregister	356